WSPOMNIENIE O PROFESORZE

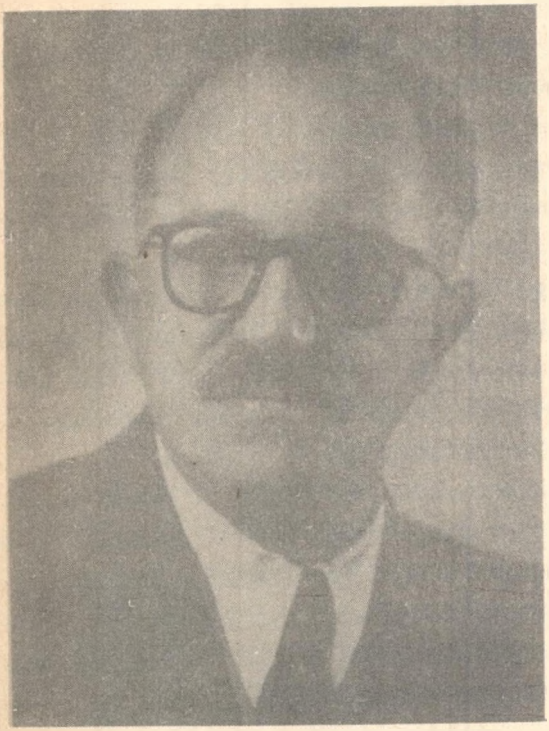

Dnia 16.8.1972 zginął w katastrofie samochodowej, w miejscowości Bacina koło Ploce w Jugosławii Profesor Adam Zawadzki, długoletni kierownik Katedry Geometrii Wykreślnej Politechniki Śląskiej i dyrektor Instytutu Wychowania Technicznego Uniwersytetu Śląskiego.

Prof. mgr Adam Zawadzki urodził się w Sniatynie 25.7.1905 r. jako syn nauczycieli wiejskich Tadeusza i Marii Momut. W roku 1924 zdaje z postępem celującym egzamin dojrzałości w Sniatynie i wpisuje się na Wydział Ogólny Politechniki Lwowskiej. Studia na tym Wydziale łączy z pracą dydaktyczną. Od roku 1929 do roku 1935 pełni funkcje z. asystenta w Katedrze Matematyki Politechniki Lwowskiej u Prof. dr W. Stożka, a następnie w II Katedrze Matematyki tejże Uczelni - u Prof. dr A. Łomnickiego.

W roku 1936 otrzymuje dyplom magistra nauk matematycznych i podejmuje pracę pedagogiczną w Liceum w Strzyżowie k. Rzeszowa, którą kontynuuje do r. 1938. W okresie tym organizuje pracownię fizyczną i chemiczną, warsztaty ślusarskie i stolarskie oraz lokalną elektrownię dla potrzeb Szkoły. Podczas wakacji kończy dwa kursy metodyczne: motoryzacyjny zorganizowany przez Ministerstwo w Lublinie i fizyczny zorganizowany przez Uniwersytet Wileński w Wilnie.

Ulegając Swoim wcześniejszym zainteresowaniom elektrotechniką w r. 1938/39 podejmuje studia na III roku Oddziału Elektrycznego Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. Jednocześnie, aby stworzyć sobie warunki materialne do studiów organizuje szkołę samochodową, w której znajdują zatrudnienie asystenci i studenci Politechniki Lwowskiej. Szkoła ta dobrze zasłużyła się w swojej działalności i została wyróżniona przez Kuratorium oraz Wojewódzki Urząd Drogowy.

W okresie wojennym Prof. A. Zawadzki pracuje w szkolnictwie. W latach 1939/40 i 1940/41 jest nauczycielem w Ukraińskiej Szkole Średniej nr 1 w Sniatynie, a następnie - powiatowym inspektorem metodycznym w zakresie fizyki oraz inspektorem szkoły żydowskiej.

W czasie okupacji pracuje początkowo fizycznie w tartakach i młynach. W r. 1942 organizuje polską szkołę ludową w Sniatynie, którą kieruje do r. 1944. Organizuje również szkołę rzemieślniczą,w której pełni funkcje kierownika i instruktora. Działalność szkoły zapobiega w znacznym stopniu wywozowi miejscowej młodzieży do Niemiec.

W roku 1944 podejmuje pracę nauczyciela matematyki i fizyki w Polskiej Szkole Średniej nr 2 w Sniatynie. Po repatriacji zgłasza się w Kuratorium Okręgu Szkolnego w Katowicach, skąd otrzymuje skierowanie do Szkoły Budownictwa w Bytomiu. W szkole tej z pełnym oddaniem pracuje jako nauczyciel geometrii wykreślnej przez 2 lata. Organizuje jednocześnie i prowadzi wieczorowe kursy samochodowe przy OMTUR w Bytomiu, które umożliwiają ubogiej młodzieży zdobycie zawodu.

W czerwcu 1946 zostaje powołany na stanowisko adiunkta w Katedrze Geometrii Wykreślnej Politechniki Śląskiej. Pracy naukowo-dydaktycznej oddaje się z całym zapamiętaniem. Wykłada geometrię wykreślną na Wydziale Górniczym Politechniki, na Studium Przygotowawczym, w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej i w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Katowicach. W ciągu dwu lat przygotowuje osobiście, poświęcając na to cały Swój wolny czas z wakacjami włącznie, zespół cennych modeli geometrycznych. Jest projektantem tych modeli, a zarazem ich wykonawcą. Robi to z pasją, przeświadczony o istotnej roli środków poglądowych w nauczaniu geometrii wykreślnej. Równolegle, intensywnie pracuje naukowo. Wy-

daje w latach 1955-1958 prace pt. "Rzut gliwicki","Rzut śląski", "Rzut równoległy", "Rzut ukośny", "Dwuobrazowy rzut równoległy" (1966) obejmujące zasady nowych lub nowo zinterpretowanych metod odwzorowania. Jest autorem obszernego, monograficznego opracowania pt. "Trójobrazowy rzut równoległy", które w wydaniu PWN ukazuje się w roku 1959.

Wyrazem uznania dla osiągnięć Prof. A. Zawadzkiego w działalności naukowo-dydaktycznej są kolejne Jego awanse: w r. 1951 - nominacja na zastępcę profesora, w r. 1956 powołanie na docenta i wreszcie w r.1962 nominacja na profesora nadzwyczajnego.

Do roku 1959 Prof. A. Zawadzki kieruje Zakładem Geometrii Wykreślnej na Wydziale Górniczym Politechniki Śląskiej, który osobiście organizuje i wyposaża. Równolegle pełni funkcje prodziekana Wydziału Górniczego. W roku 1959 obejmuje kierownictwo Katedry Geometrii Wykreślnej na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego. Wkłada całe serce by z szczupłym gronem współpracowników podołać rosnącym zadaniom dydaktycznym rozwijającej się Uczelni. Nie uchyla się przy tym od trudnych obowiązków administracyjnych i wychowawczych. Przez okres kilku lat jest przewodniczącym Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów Politechniki Śląskiej, przez okres 3 lat pełni funkcje prodziekana Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

W roku 1957 zostaje wybrany posłem na sejm PRL. Pomimo piętrzących się obowiązków i pogarszającego się stanu zdrowia jest do dyspozycji Swoich wyborców o każdej porze. Angażuje się uczuciowo we wszystkie przedstawiane Mu ludzkie kłopoty i cierpienia, pomaga, interweniuje.

W kilkunastogodzinnym często dniu pracy mieszczą się jeszcze długie dyskusje z współpracownikami na tematy zawodowe. Jest promotorem dwu przewodów doktorskich, opiekunem dwu przewodów habilitacyjnych i autorem dwudziestu kilku recenzji prac doktorskich i rozpraw habilitacyjnych.

Szczególnie wiele uwagi poświęca dydaktyce. Jego bogate doświadczenie w pracy z młodzieżą podsuwa Mu stale nowe pomysły zmierzające do polepszenia pracy dydaktycznej, do uzyskiwania lepszych wyników nauczania. Pomysły te wypełniają liczne konspekty wykładów, do których Profesor pomimo ogromnego doświadczenia, wyjątkowego talentu prostego

objaśniania złożonych faktów geometrycznych i swobody w operowaniu pięknym rysunkiem odręcznym - przywiązuje wielką wagę. Jego ciągłe poszukiwanie doskonalszych metod nauczania idzie w parze z wysiłkami nad podnoszeniem kwalifikacji zawodowych u czynnie działających nauczycieli geometrii wykreślnej i rysunku technicznego. Organizuje w porozumieniu z Kuratorium wiele kursów dokształcających dla nauczycieli średnich szkół zawodowych, działa w Ośrodku Metodycznym Wyższych Studiów Technicznych dla Pracujących, inicjuje dyskusje dydaktyczne na zjazdach specjalistów z geometrii wykreślnej, współpracuje przy układaniu programów i ramowych siatek godzin, a przede wszystkim opracowuje szczegółowy program dla studium specjalistycznego z geometrii wykreślnej i rysunku technicznego, którego powołanie zamierza zrealizować w Uniwersytecie Śląskim. Żywe zainteresowanie dydaktyką było motorem Jego równoległej pracy zawodowej początkowo w Wyższej Szkole Pedagogicznej - następnie w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Od roku 1969 jest dyrektorem Instytutu Wychowania Technicznego Uniwersytetu Śląskiego, w którego organizację i urządzenie włożył wiele serca i wysiłku.

Ofiarna i pełna sukcesów działalność Profesora A. Zawadzkiego wyróżniana jest wielokrotnie nagrodami pieniężnymi i odznaczeniami, wśród których nie brak Złotego Krzyża Zasługi, Medalu X-lecia Polski Ludowej Srebrnej Odznaki Zasłużonemu w Rozwoju Województwa Katowickiego, Złotej Odznaki XV-lecia Politechniki Śląskiej, Metalu XXV-lecia Politechniki Śląskiej, Odznaki X-lecia ZSP, Odznaki XXV-lecia m. Gliwic.

Najwyższe jednak wyróżnienie ma postać niewymierną. Jest nim serdeczna wdzięczność i uznanie ze strony młodzieży, która widziała w nim oddanego Wychowawcę, wrażliwego Opiekuna i Przyjaciela. Te cechy, stała gotowość służenia pomocą, braterski stosunek do każdego człowieka splotły się nierozerwalnie z postacią Profesora.

Zostawił wzór, do którego Jego uczniowie sięgać będą niejednokrotnie.

Marian Palej